

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Timofti Vladimir,

judcători - Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Boico Victor,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe

Ciorici Maxim XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 30.11.2018 - 28.02.2019;

2. Instanța de apel: 20.03.2019 - 29.05.2019;

3. Instanța de recurs ordinar: 16.08.2019 – 28.11.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani din 28 februarie 2019, Ciorici Maxim, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal și în baza acestei legi, potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală i s-a stabilit pedeapsa închisorii pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, instanța a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate față de Ciorici Maxim pe perioada de probațiune de 4 (patru) ani, cu obligarea să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent.

Acțiunea civilă înaintată de către reprezentantul legal al părții vătămate al SPPS al R. Moldova, Bobu Ghenadie a fost admisă integral.

S-a încasat din contul lui Ciorici Maxim în beneficiul Serviciul de Protecție și Pază de Stat suma de 488000,00 lei, ca pagubă materială în urma deteriorării automobilului de model „XXXXX” a numărul de identificare XXXXX.

Solicitarea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare suportate în investigarea cauzei în valoare de 6218 lei 38 bani, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Ciorici Maxim, fiind posesor al permisului de conducere pentru mijlocul de transport de

categoria „B” și „C”, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și conștientizând caracterul social-periculos al acțiunilor de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate și consecințele care pot surveni, la 29 aprilie 2018, aproximativ pe la ora 02:40 min, nefiind în misiune de serviciu, conducând automobilul de model „Xxxxx”, care aparține S.P.P.S (Serviciul de Protecție și Pază de Stat), pe care erau fixate numerele de înmatriculare XXXXX și având în calitate de pasageri pe cet. Oprea Visarion, a.n. 22.01.1984, angajat al IGP MAI, cât și pe Munteanu Alexandr, a.n. 30.04.1989, Oprea Viorel, a.n. 21.05.1987 și Deordița Iurie, a.n. 08.10.1985, toți angajați ai Serviciului de Protecție și Pază de Stat, deplasându-se pe traseul auto M-5 pe direcția mișcării spre mun. Edineț, la km 124-400 m, a manifestat o atitudine neglijentă față de: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, diminuată datorită faptului că se afla în stare de ebrietate alcoolică; dexteritatea de conducere a mijlocului de transport, care i-ar permite să prevadă situații periculoase datorată de faptul conducerii mijlocului de transport pe timp de noapte în stare de ebrietate alcoolică; de starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; de situația rutieră, manifestată prin deplasarea în condiții de noapte și periculozitatea porțiunii de traseu, pe care se aflau mijloace de transport cu girofarurile aprinse, nu a conținut mișcarea unității de transport conduse, nu a redus viteza sau chiar oprit autovehiculul având în limita vizibilității obstacol, fapt în urma căruia s-a tamponat frontal în partea laterală stângă cu camionul de model „Mercedes” cu numărul de înmatriculare XXXXX, care în acel timp era parcat pe partea carosabilă și era manipulat de către șoferul Pântea Oleg în scopul tractării unei unități de transport deteriorate în urma unui alt accident de circulație.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul Sergiu Railean, în termen la data de 01.03.2019, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței judecătoreiei Drochia, sediul Rîșcani din 28 februarie 2019, privind condamnarea inculpatului Ciorici Maxim, în partea referitoare la pedeapsa stabilită și neîncasarea cheltuielilor judiciare, prin care: Ciorici Maxim să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal și să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani 4 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani. Să fie dispusă încasarea din contul inculpatului Ciorici Maxim a cheltuielilor judiciare în sumă de 6218 lei 38 bani, în rest sentința din 28 februarie 2019 să fie lăsată fără modificări.

În motivarea cererii de apel acuzatorul a indicat că, instanța de judecată nu a ținut cont că, Ciorici Maxim anterior a fost liberat de răspunderea penală în baza art. 55 Cod penal pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal. Fapt care urma să influențeze asupra pedepsei aplicate față de inculpatul Ciorici Maxim.

A menționat că în cazul din speță, instanța de judecată, la stabilirea pedepsei aplicând față de inculpatul Ciorici Maxim prevederile art. 90 din Codul penal, nu a ținut cont de scopul legii penale. Conform art. 2 din Codul penal, rezultă că: Legea penală apără, împotriva infracțiunilor, persoana, drepturile și libertățile acesteia,

proprietatea, mediul înconjurător, orânduirea constituțională, suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova, pacea și securitatea omenirii, precum și întreaga ordine de drept. Legea penală are, de asemenea, drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

A conchis că acest scop în cazul inculpatului Ciorici Maxim nu fost atins.

A indicat că prin această sentință, instanța de judecată creează un precedent periculos, pe viitor, în care orice persoană, care a comis o infracțiune similară - de încălcare a regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății; acțiune prevăzută la alin.(1), care a provocat: vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății și decesul unei persoane; acțiune săvârșită în stare de ebrietate, va pretinde să fie aplicate prevederile art. 90 din Codul penal sub pretextul că părțile vătămate nu vor avea careva pretenții față de inculpat.

Respectiv, apelantul a considerat că, sentința contestată, reprezintă o apreciere eronată și unilaterală a probelor administrate de către organul de urmărire penală, din care rezultă cu certitudine că, inculpatul Ciorici Maxim a comis cu intenție infracțiunea pentru care a fost pus sub învinuire.

Mai mult ca atât, necătând la faptul că, acuzatorul de stat, a solicitat ca inculpatul Ciorici Maxim să fie sancționat cu o pedeapsă echitabilă, în coraport cu gravitatea faptelor comise, instanța de judecată, a aplicat față de el o pedeapsă mai blândă, în detrimentul celei solicitate de către acuzatorul de stat.

La fel, a considerat că, pedeapsa aplicată de instanța de judecată față de Ciorici Maxim, nu-și va atinge scopul său, or, cerința prevăzută expres în art. 7 alin. (1) Cod penal, că: „La aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală”, cu referire la cazul din speță, nu au fost aplicate corect de instanța de judecată.

A considerat că, excluderea pedepsei complementare, nu este echitabilă. A menționat la fel, că instanța de judecată a comis o eroare procedurală și a respins solicitarea procurorului privind încasarea de la condamnatul Ciorici Maxim a cheltuielilor judiciare, legate de efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Așadar, în situația respectivă, instanța de judecată nu s-a expus asupra modului în care urmează a fi încasate cheltuielile judiciare în sumă de 6218 lei 38 bani, deși acuzatorul de stat a solicitat ca acestea să fie încasate din contul condamnatului Ciorici Maxim.

3.1. La fel sentința a fost contestată și de către directorul interimar, colonel al Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Anatolie Golea, care a solicitat admiterea apelului, modificarea sentinței din 28.02.2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani și dispunerea restituirii Serviciului de Protecție și Pază de Stat, a autovehiculului de model „XXXXX”, cu nr. de înmatriculare SP - 011 și nr. de identificare XXXXX.

În motivarea apelului a indicat că la pronunțarea sentinței reprezentantul

Serviciului n-a participat, iar copia de pe care a primit-o pe 18 martie 2019, urmare a judecării cauzei penale în condițiile stabilite de art. 364¹ Cod de procedură penală, Ciorici Maxim a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal. Referitor la sentința obiecții nu are, cu excepția faptului că prima instanță nu s-a pronunțat asupra corpului delict - autovehiculului de model „Xxxxx”, cu nr. de înmatriculare SP - 011 și nr. de identificare XXXXX, proprietate a SPPS.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 mai 2019 apelul procurorului în Procuratura r-nul Rîșcani, Sergiu Railean și apelul reprezentantului părții vătămate Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Anatolie Golea, a fost admis, casată parțial sentința în latura cheltuielilor de judecată și a corpurilor delict, rejudecată cauza în această parte cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

S-a dispus restituirea Serviciului de Protecție și Pază de Stat, a autovehiculului de model „Xxxxx” cu numărul de înmatriculare SP-011 și nr. de identificare XXXXX.

S-a încasat din contul inculpatului Ciorici Maxim în beneficiul statului a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei judiciare în sumă de 6218,38 lei.

În rest dispozițiile instanței de fond au fost menținute fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că prezenta cauză a fost judecată de către instanța de fond în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate de către inculpat în corespundere cu alin. (3) a normei vizate prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești, potrivit căreia el a recunoscut în totalitate fapta indicată în rechizitoriu.

Respectiv, chestionându-l sub jurământ în ce privește recunoașterea bazei probante administrate pe caz și a faptelor reținute în rechizitoriu, instanța în corespundere cu art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală, prin încheierea protocolară i-a admis cererea, deoarece din probele administrate, rezultă că fapta îi este stabilită, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea sa, ce ar permite stabilirea corectă a pedepsei penale, după care a recurs la interogarea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului, efectuând cercetarea nemijlocită a bazei probante administrate pe caz, cu expunerea ei detaliată în conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată și în sentința adoptată.

Atât la faza urmăririi penale, cât și în instanța de fond și cea de apel inculpatul Ciorici Maxim a recunoscut fapta săvârșită, depunând sub jurământ declarații consecvente referitor la cele comise, acestea coroborând întru tot cu restul probelor administrate pe caz.

Probele verbale, coroborează întru tot cu cele material-scrise administrate pe caz, cărora instanța de fond le-a dat o apreciere obiectivă în corespundere cu prevederile art.100-101 Cod de procedură penală, detaliat expunându-le în conținutul sentinței de condamnare, fapt pentru care expunerea lor repetată rămâne a fi inutilă, cu atât mai mult, că dezacordul exprimat cu soluția instanței de fond se referă la cheltuielile judiciare și aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Cu privire la pedeapsa aplicată în privința lui Ciorici Maxim, instanța de apel a considerat-o echitabilă faptei comise și în strictă corespundere atât cu normele penale, cât și cele procesual penale.

Instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale a dat deplină eficiență dispozițiilor art. art. 61 și 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea faptei și urmările prejudiciabile survenite, caracterul infracțional și persoana vinovată, care a recunoscut vinovăția și se căiește de cele comise. La fel instanța a ținut cont de tranzacția încheiată între părțile vătămate Răbuleac Valeriu; Pîntea Oleg și inculpatul Ciorici Maxim privind repararea prejudiciului material și moral. În special instanța a ținut cont de poziția lui Munteanu Alexandr și succesorul părții vătămate Oprea Veronica, care au depus cerere unde au indicat că, careva pretenții de ordin material sau moral nu au față de inculpat, dânsul a recunoscut acțiunea civilă înaintată de SPPS, are la întreținere doi copii minori, este unicul întreținător al familiei, nu dispune de antecedente penale, la locul de trai se caracterizează pozitiv, instanța de judecată corect a ajuns la concluzia, că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa cu închisoare care urmează a-i fi numită în corespundere cu sancțiunea art. 264 alin. (4) Cod penal și a considerat necesar de a aplica în privința lui prevederile art. 90 Cod penal și a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoare.

Analizând împrejurările sus expuse a cauzei în ansamblul lor, Colegiul a conchis posibilitatea păstrării pedepsei numite pentru Ciorici Maxim, or în corespundere cu art. 61 Cod penal, scopul pedepsei penale nu se cuprinde doar în condamnarea celui vinovat dar și în corectarea lui, întru prevenirea comiterii pe viitor a altor fapte penale. Astfel, pedeapsa penală ce urmează a fi aplicată făptuitorului trebuie să fie una cu adevărat benefică și utilă pentru executare, atingându-și scopul corectării și nu o răzbunare pentru cel ce o execută, or în caz contrar ea va deveni o osândă și nu-și va realiza scopul principal de educare a celui vinovat, cu atât mai mult, că succesorul legal a victimei nu are careva pretenții față de inculpat.

Colegiul penal a menționat că argumentele acuzării indicate în cererea de apel nu pot fi admise, deoarece ele vin în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Instanța de apel a respins argumentele acuzării privind necesitatea executării pedepsei reale pentru restabilirea echității sociale și corectarea inculpatului precum și prevenirea de săvârșirea de noi infracțiuni, pe motiv, că instanța de fond corect a menționat despre comportamentul inculpatului, care a întreprins toate acțiunile de a restabili echitatea socială, la fel la moment are doi copii minori și executarea reală a pedepsei va duce la provocarea inculpatului în comiterea de noi infracțiuni și nu la corectarea acestuia, iar executarea reală a pedepsei în situația în care Ciorici Maxim a întreprins acțiuni de restabilire a echității sociale a recunoscut vina și se căiește în cele comise va impune inculpatul la comiterea unor noi infracțiuni.

Cu referire la poziția acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpatul Ciorici Maxim în sumă de 62 18,38 lei în beneficiul statului, s-a apreciat ca fiind întemeiată.

Colegiul penal, a admis ca fiind fondate argumentele procurorului privind încasarea

de la inculpatul Ciorici Maxim a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei. În motivarea soluției date, Colegiul penal a menționat despre poziția, corectă a acuzării privind argumentele invocate în acest sens.

Din conținutul apelului acuzării, acesta a indicat ca temei legal de încasare a cheltuielilor de judecată norma procesual penală de la art.227-229 Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul penal a considerat întemeiat apelul acuzatorului de stat în partea care se referă la cheltuielile de judecată pentru efectuarea expertizei, deoarece expertiza a fost efectuată după intrarea în vigoare a modificărilor operate prin Legea nr.316 din 22 decembrie 2017, în vigoare 09 februarie 2018. Prin Legea respectivă a fost exclus art. 143 alin.(2) Cod de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.

Stabilindu-se vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, acestuia îi revine obligația de a plăti Statului, toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare.

Colegiul penal a menționat, că instanța de fond incorect nu a încasat de la Ciorici Maxim în beneficiul statului a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei judiciare în sumă de 6218,38 lei, iar analizând cerința procurorului, prin prisma temeiului invocat, Colegiul penal a constatat că acesta și-a găsit confirmarea la judecarea apelului declarat.

Ce ține de apelul reprezentantului Serviciului de Protecție și Pază de Stat care a solicitat restituirea Serviciului de Protecție și Pază de Stat, a autovehiculului de model „Xxxxx”, cu nr. de înmatriculare SP - 011 și nr. de identificare XXXXX, Colegiul penal a constatat că este necesar de a fi admis din următoarele considerente.

Instanța de apel a menționat că conform art. 162 alin. (1) Cod de procedură penală în cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluționării cauzei în fond, se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictive. În acest caz:

3) lucrurile care nu prezintă nici o valoare și care nu pot fi utilizate vor fi distruse, iar în cazurile în care sânt cerute de persoane ori instituții interesate, ele pot fi remise acestora.

Conform materialelor cauzei penale s-a stabilit, că automobilul implicat în accidentul din 29.04.2018 aparține cu drept de proprietate Serviciului de Protecție și Pază de Stat. La pronunțarea sentinței de condamnare a lui Ciorici Maxim, instanța de fond nu a soluționat problema automobilului dat și doar a încasat prejudiciul cauzat instituției date. Reieșind din faptul, că automobilul este deteriorat în accident, iar Serviciul de Protecție și Pază de Stat a solicitat restituirea acestui automobil, instanța de apel a considerat cererea întemeiată și a dispus restituirea Serviciului de Protecție și Pază de Stat a autovehiculului de model „Xxxxx”, cu nr. de înmatriculare SP -011 și nr. de identificare XXXXX.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar în termen de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, a solicitat

casarea deciziei atacate, cu excluderea prevederilor art.90 Cod penal în privința acestuia și stabilirea unei pedepse de 4 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- temei pentru declararea recursului ordinar constituie prevederile art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, deoarece s-a aplicat o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale;

- dispunând suspendarea executării pedepsei cu închisoarea, instanța a aplicat o pedeapsă prea blîndă inculpatului;

- pedeapsa stabilită de instanța de fond și menținută de instanța de apel în privința inculpatului Ciorici Maxim este contrară principiilor de individualizare a pedepselor, nefiind luat în considerație toate circumstanțele cazului, gravitatea infracțiunii;

- or, potrivit prevederilor art.61 alin.(2) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvîrșit infracțiuni, cauzînd anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Avînd scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane;

- instanța de apel a reținut în favoarea inculpatului Ciorici Maxim un șir de circumstanțe care i-au permis aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, cum ar fi: recunoașterea vinei, caracteristică pozitivă la locul de trai, lipsa pretențiilor material și morale față de inculpat, 2 copii minori la întreținere, unicul întreținător al familiei, lipsa antecedentelor penale;

- raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acesteia pînă la săvîrșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului;

- în sîngele inculpatului s-a constatat o concentrație de alcool în sînge de 0.70g/l, iar la momentul producerii accidentului rutier putea avea 1.30 mg/l, în rezultatul accidentului rutier o persoană a decedat, iar 4 persoane au primit vătămări corporale medii și grave;

- la fel instanța a reținut lipsa antecedentelor penale la inculpat, însă potrivit revendicării se constată că acesta anterior a fost liberat de răspundere penală în baza art.55 Cod penal pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(3) Cod penal;

- astfel, de către inculpat nu au fost trase concluziile necesare, după infracțiunea anterioară, acesta urcîndu-se în stare de ebrietate alcoolică la volan și deja comițînd un accident rutier soldat cu deces și vătămări corporale grave și medii;

- toate aceste circumstanțe măresc considerabil pedeapsa pentru inculpat;

6. Pe marginea recursului declarat reprezentantul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Bobu Ghenadie a depus referință, prin care a solicitat de a respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, considerînd că instanța de apel i-a aplicat pedeapsa lui Ciorici Maxim în strictă conformitate cu prevederile art.75 Cod penal.

6.1. La fel, a depus referință și inculpatul Ciorici Maxim, prin care a solicitat de a respinge recursul procurorului ca neîntemeiat, din motiv că pedeapsa stabilită de instanța de apel este în corespundere cu împrejurările expuse în cauza penală și ansamblul lor, este în corespundere cu art.61 Cod penal. Inculpatul consideră că schimbarea măsurii de pedeapsă acestuia este o agravare a situației, fapt ce va fi reținut de către inculpat ca o răzbunare, nu va fi una benefică și nu-și va atinge scopul.

7. Judecînd recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art.422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziei pronunțate de instanța de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform prevederilor art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze hotărîrea, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărîre dacă nu se agravează situația condamnatului.

Potrivit prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate. Or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct.8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că recurentul, drept temei pentru declararea recursului a indicat prevederile art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală și anume că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificînd legalitatea hotărîrii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală și-a găsit confirmarea în cauza dată.

Din conținutul recursului declarat de către procurorul Pasat Liliana, rezultă că acesta nu este de acord cu decizia instanței de apel în latura stabilirii pedepsei lui Ciorici Maxim privind aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, considerînd-o neîntemeiată.

Colegiul penal lărgit menționează că prima instanță, corect a constatat că vinovăția inculpatului Ciorici Maxim de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(4) Cod penal, a fost dovedită prin cumulul de probe administrat la urmărirea penală, verificate în instanța de apel, analizat prin prisma art.101 Cod de procedură penală.

Astfel, cu privire la constatarea instanței de apel din decizia sa (f.d.90, vol.III), în care aceasta menționează că „ [...] instanța a ținut cont de poziția lui Munteanu Alexandr și succesorul părții vătămate Oprea Veronica, care au depus cerere unde au indicat că, careva pretenții de ordin material sau moral nu au față de inculpat, dânsul a recunoscut acțiunea civilă înaintată de SPPS, are la întreținere doi copii minori, este unicul întreținător al familiei, nu dispune de antecedente penale, la locul de trai se caracterizează pozitiv, instanța de judecată corect a ajuns la concluzia, că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa cu închisoare care urmează a-i fi numită în corespundere cu sancțiunea art.264 alin.(4) Cod penal și a considerat necesar de a aplica în privința lui prevederile art. 90 Cod penal și a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoare.[...]”, Colegiul penal lărgit atestă că este una generală, neconcretă și inadmisibilă, deoarece potrivit art.90 Cod penal, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului, motivînd obligatoriu condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei, ținînd cont de toate circumstanțele cauzei stabilite.

Suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea depinde de întrunirea cumulativă a mai multor condiții, expres și limitativ prevăzute de lege, care privesc, pe de o parte, pedeapsa aplicată și natura infracțiunii - condiții obiective, iar pe de altă parte, situația și persoana infractorului - condiții subiective.

În cadrul condițiilor suspendării, persoana condamnatului interesează sub raportul pericolozității sale, decurgînd, în primul rînd, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvîrșită, iar în al doilea rînd, din persoana infractorului, care trebuie studiată pentru a se putea constata dacă aceasta se poate corecta fără executarea pedepsei.

Pentru a-și formula o astfel de convingere, instanța trebuie să efectueze o analiză completă a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportarea sa în viața socială, la locul de muncă, înainte și după săvîrșirea faptei, în timpul judecării etc.

Mai mult, potrivit prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rîndul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnatului, cît și a altor persoane.

Conform prevederilor art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de

influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Ulterior, după individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii unei pedepse sub formă de închisoare, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real ori, sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei se poate atinge și prin aplicarea suspendării executării pedepsei în privința vinovatului pe un termen de probațiune stabilit de instanța de judecată.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit remarcă că aplicarea prevederilor art.90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

La caz, potrivit materialelor cauzei rezultă că prima instanță a dispus în temeiul art.90 Cod penal, suspendarea executării pedepsei închisorii de către inculpatul Ciorici Maxim pe un termen de probațiune de 4 ani, cu obligarea să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent, soluție menținută și de către instanța de apel în această parte. În virtutea celor menționate, Colegiul penal lărgit reține că această concluzie este greșită, or inculpatul Ciorici Maxim a comis o infracțiune gravă prevăzută de art.264 alin.(4) Cod penal. Totodată, se reține că acesta a mai comis o infracțiune similară prevăzută de art.264¹ alin.(3) Cod penal, fiind liberat de răspundere penală conform art.55 Cod penal (f.d.213, vol.I) și respectiv aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia nu va duce la realizarea scopului preventiv - educativ a legii penale.

Conform art.90 alin.(1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită și poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

O condiție prevăzută expres în alin.(1) art.90 din Cod penal constituie concluzia instanței că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege. Deși legea nu îngrădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea

făptuitorului de a se îndrepta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze soluția de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat convingerea ei.

Prin urmare, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei, instanța trebuie să dea o motivare suplimentară, din care considerente a concluzionat că nu este rațional ca inculpatul să execute real termenul pedepsei stabilite.

Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel a considerat posibilă atingerea scopului pedepsei penale în condiții non-privative de libertate, luând în considerație faptul că inculpatul are la întreținerea sa 2 copii minori, este unicul întreținător al familiei, nu dispune de antecedente penale, la locul de trai se caracterizează pozitiv, *fără a lua în calcul celelalte circumstanțe importante ale cauzei* și în special: consecințele infracțiunii, în rezultatul căreia au suferit 5 persoane, una dintre care a decedat, pericolul social al faptei, personalitatea inculpatului, care a comis infracțiunea în stare de ebrietate alcoolică grad avansat, nefiind la prima abatere, anterior a fost mai comis o infracțiune din domeniul transportului, prevăzută la art.264¹ alin. (3) Cod penal – *refuzul de la testarea alcoolică*, fiindu-i acordată o șansă, prin aplicarea art.55 Cod penal, *circumstanțe*, care în cumul condiționează aplicarea unei pedepse cu executarea reală, fiind eronat aplicate prevederile art.90 Cod penal.

Pozitia reprezentantului Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Bobu Ghenadie din referință, privind menținerea hotărârii atacate, considerînd că instanța de apel i-a aplicat pedeapsa lui Ciorici Maxim în strictă conformitate cu prevederile art.75 Cod penal nu poate fi acceptată la caz, în prezenta circumstanțelor susindicate.

Prin urmare, rejudecînd cauza, ținînd cont de circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii săvîrșite, de urmările prejudiciabile a acestei infracțiuni, care comparativ cu alte categorii de infracțiuni, prezintă un pericol deosebit de grav pentru societate, comisă în stare de ebrietate, în sîngele inculpatului s-a constatat o concentrație de alcool în sînge de 0.70g/l, iar la momentul producerii accidentului rutier putea avea 1.30 mg/l, în rezultatul accidentului rutier o persoană a decedat, iar 4 persoane au primit vătămări corporale medii și grave, *instanța de recurs* conchide că în privința lui Ciorici Maxim, urmează a fi menținută pedeapsa stabilită de către instanța de apel în baza art.264 alin. (4) Cod penal, pedeapsa de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, dar urmează a fi stabilită cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip deschis, adică cu excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, deoarece doar prin executarea reală a pedepsei, inculpatul va conștientiza gravitatea acțiunilor sale, precum și va fi atins scopul legii penale de restabilire a echității sociale, de corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea acestuia, cît și a altor persoane.

Totodată, Colegiul penal lărgit specifică că, în speță, sunt respectate exigențele

art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, privitor la neagravarea situației inculpatului, menționându-se că urmează a fi diferențiată noțiunea de individualizare a pedepsei de noțiunea de individualizare a executării pedepsei. Prin actul de individualizare a executării pedepsei cu suspendarea executării instanța pune pe cel condamnat în situația de „condamnat cu executarea pedepsei condiționat suspendată”. În acest mod suspendarea condiționată a executării pedepsei se arată a fi o problemă privind executarea pedepsei dat fiind faptul că obiectul suspendării este executarea pedepsei. Astfel, se suspendă executarea pedepsei și nu aplicarea pedepsei.

În consecință, Colegiul penal lărgit consideră că recursul procurorului Pasat Liliana, urmează a fi admis, cu casarea în partea stabilirii pedepsei în baza art.264 alin.(4) Cod penal, a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 mai 2019, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, confirmându-se temeiul pentru recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, sub aspectul că instanța de apel greșit a motivat individualizarea și executarea pedepsei, în speța dată.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DE C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 mai 2019, în partea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, în cauza penală în privința lui **Ciorici Maxim Xxxxx**, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre în această parte, prin care exclude aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, stabilind executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

Termenul executării pedepsei stabilite lui **Ciorici Maxim Xxxxx** urmează a fi calculat din momentul reținerii acestuia.

În rest celelalte dispoziții ale deciziei atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **27 decembrie 2019.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor